

Internet és copyright

Turi László

MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR

Ez a dokumentum a Magyar Elektronikus Könyvtárból származik. A szerzői és egyéb jogok a dokumentum szerzőjét/tulajdonosát illetik (amennyiben az illető fel van tüntetve). Ha a szerző vagy tulajdonos külön is rendelkezik a szövegben a terjesztési és felhasználási jogokról, akkor az ő megkötései felülbírálják az alábbi megjegyzéseket. Ugyancsak ő a felelős azért, hogy ennek a dokumentumnak elektronikus formában való terjesztése nem sérti mások szerzői jogait. A MEK üzemeltetői fenntartják maguknak a jogot, hogy ha kétség merül fel a dokumentum szabad terjesztésének lehetőségét illetően, akkor töröljék azt a MEK állományából.

Ez a dokumentum elektronikus formában szabadon másolható, terjeszthető, de csak saját célokra, nem kereskedelmi jelle-

gű alkalmazásokhoz, változtatások nélkül és a forrásra való megfelelő hivatkozással használható. Minden más terjesztési és felhasználási forma esetében a szerző/tulajdonos engedélyét kell kérni. Ennek a copyright szövegnek a dokumentumban mindig benne kell maradnia.

A Magyar Elektronikus Könyvtár elsősorban az oktatási/kutatási szférát szeretné ellátni magyar vagy magyar vonatkozású, szabad terjesztésű elektronikus szövegekkel. A MEK-projekttel kapcsolatban a MEK-L@huearn.sztaki.hu e-mail címen lehet információkat kapni és kérdéseket feltenni. A MEK központi Internet szolgáltatásainak URL címei: <<http://www.mek.iif.hu>>, <<gopher://gopher.mek.iif.hu>> és <<ftp://ftp.iif.hu/pub/MEK>>.

HUNGARIAN ELECTRONIC LIBRARY

Turi László: ©

KLASSZIKUSOK ILLEGALITÁSBAN

KEÖVETKEZNEK BALASIBA-
LINTNAK KEÖLEM KEÖLEM FELE

Szerelmes Énekj, kik között eginéhanj
Isteni dicziret, és Witezsigról ualo
Énekis uagion.

Ezeket penigh az magha kezéuel jrt keőniuébúl
jrtak ky szorul szora, vétek keués hellien
eset benne, az sem egyebtűl lőtt penigh
hanem az Balasi jrasanak nehéz oluasassa miatt..

Így kezdődik a Balassa-kódex, vagyis az a kéziratok könyve, amelyben legteljesebben maradt ránk az első nagy magyar költő versei. A másolat valószínűleg a versek védelmi idejének letelte előtt, a szerző, illetve jogutódjainak engedélye nélkül készült, vagyis a másolat mai értelemben jogsértő. Hasonlóan jogsértő másolatokból ismerjük Arisztotelész és Shakespeare műveit is. Tévedés volna persze mindebből arra következtetni, hogy a régiek nem tisztelték a jogot: a szerzői jog intézménye ugyanis csak a tizennyolcadik századra alakult ki.

Mégcsak vázlatosan sem tudjuk itt áttekinteni azt a hosszú utat, mely a modern szerzői jog intézményének kialakulásához vezetett. Azonban az út három, egymástól térben és időben többé-kevésbé elváló állomását mindenképpen meg kell említeni:

a) Az itáliai reneszánsz szülte a szellemi és gazdasági önállóságra törekvő értelmiségi eszménye: a művész és tudós célja az, hogy eredeti, újszerű művet hozzon létre, és eredetiségét elismertesse, sőt, ennek segítségével viszonylagos anyagi függetlenséget is teremtsen önmagának.

b) A tizenötödik században, a Frankfurt melletti Mainzban született meg a nyomdagép, az első olyan eszköz, amellyel az egyedi, eredeti művekről nagy példányszámú, az eredetivel azonos másolatokat lehetett készíteni.

c) A tizenhetedik századi Angliában kialakult egy újfajta jogintézmény, a monopoljog: szemben a feudális, mennyiségi szemléletű föltulajdonnal, az egyediség válik értékévé – pontosabban az, hogy az egyedi többszörözhető is, ha tulajdonosa úgy akarja. A törvény feladata az, hogy védje egyesek monopoljogát, másokat pedig megvédjen a monopóliumokkal szemben. Bár a szerzői jog az európai jog viszonylag újabb része, a közvetlen előzményének tekinthető monopoljog visszavezethető a feudális kiváltságok ősi intézményére.

TÖRTÉNELMI TÁVLATBÓL

Szerzői jog nem volt mindig – sőt, egyesek mostanában azt állítják, nem is lesz mindig. De mióta is van?

Először Angliában alkottak törvényt a szerző monopoljogainak védelméről 1709-ben. Nem ez volt azonban az első olyan törvény Angliában, amely a technikailag többszörözhető szellemi alkotásokkal (akkoriban ez csak a könyvet jelentette) foglalkozott – ez az első volt csupán, amelyik a szellemi alkotás szerzőjét védte: a 16. századi angol törvények előbb a hazai könyvpiacot védték, majd a 17. században – a polgári forradalom és a restauráció éveiben – az állami engedélyeztetési eljárás a nyomdásznak biztosított monopoljogokat. Ekkor jött létre a köteles példány intézménye is – bár meg kell jegyezni, hogy e törvények elsősorban a könyvkiadás politikai ellenőrzését szolgálták: az angol polgári forradalom volt az első, melynek szereplői felismerték a tömegmédia ellenőrzésének a jelentőségét.

Az 1709-es törvény nem volt minden elemében új: továbbra is előírta az engedélyeztetési eljárást, és tiltotta a külföldön nyomtatott angol nyelvű könyvek importját, ugyanakkor azonban a kiadás jogát a szerzőre ruházta, és a megjelenéstől számított tizennégy évig biztosította e jog védelmét. E törvény majd másfél évszázadig volt hatályban; ezalatt megszületett a hasonló francia törvény is (1793), majd ennek hatására minden polgárosodó államban kialakult a szerző jogainak intézményes védelme. A következő, 1842-es angol szerzői jogi törvény már sokkal közelebb állt a maihoz: meghosszabbította a védelmi időt, rendelkezett a folyóiratokról, a többszerzős gyűjteményes művekről (pl. enciklopédiák –

nem véletlen, hogy ekkor, hiszen 1709-ben e műfajok még nem léteztek), valamint a drámai és zeneművekről is (Jenks 1912: 281–286).

Mivel e nemzeti szerzői jogi törvények csak a kibocsátó ország területére vonatkoztak, nem jelentettek védelmet a külföldi szerző számára. Az országok közötti kölcsönösség alapelveit az 1886-ban megkötött Berni Konvenció állapította meg. A dokumentum, melyet azóta többször módosítottak, illetve kiegészítettek (utoljára 1971-ben), tisztázza a szerzői jog alapelveit, valamint összefoglalja a vitás nemzetközi kérdések rendezésének elveit – a részletkérdések rendezését azonban az egyes aláíró országok saját törvényeire bízta.

A Berni Konvenció és az iparjogvédelmi nemzetközi egyezmények működtetésére, valamint ezek összehangolására jött létre az ENSZ részeként 1970-ben a szerzői jog legnagyobb nemzetközi szervezete, a *World Intellectual Property Organization* (WIPO), melynek Magyarország is tagja.

A MAGYAR TÖRTÉNET: ÚTBAN AZ EU FELÉ

Magyarország 1922-ben csatlakozott a Berni Konvencióhoz. A szerzői jog ezt megelőző magyarországi története, némi időbeni késéssel ugyan, de lényegében hasonló a nyugat-európaihoz:

Mária Terézia hozott először rendeletet a jogosulatlan utánnyomással kapcsolatban 1772-ben, ez azonban még a kiadót védte, a szerzőt nem. A következő, húsz évvel későbbi és 1849-ig érvényben lévő rendelet (1793) már pénzbüntetést is kilátásba helyezett – de még mindig a kiadó védelmében. A Kisfaludy Társaság kezdeményezésére a magyar országgyűlés 1844-ben elfogadott ugyan egy, az irodalmi és művészeti jogok biztosításáról szóló törvényt, a király azonban ezt nem szentesítette, mivel ekkor már folyt az egész birodalomra érvényes császári pátens kidolgozása. Ez az 1846-os osztrák pátens védte a szerzőt is a jogosítatlan utánnyomás ellen, előírásait azonban – az 1848/49-es események hatására – csak 1853-tól lett kötelező alkalmazni. (Varga 1980: 18).

A magyar törvénykezés először 1884-ben, 1921-ben, majd utoljára 1969-ben alkotott szerzői jogi törvényt (Fülöp 1994: 42). A nemzetközi egyezményekből fakadó kötelezettségek kapcsán az egyes időközökben e törvényeket többször módosították, a jelenleg hatályos 1969. évi III. törvényt utoljára 1994-ben. Az Európai Unió megkívánta jogharmonizáció során nyilván ez a törvény is a felülvizsgálandók között lesz – bár egyes vélemények szerint a magyar törvény esetében nem lesz szükség lényegesebb módosításra.

Az ún. Bangemann-jelentésből (Bangemann *et al.* 1994) egyértelműen kiderül, hogy az Európai Unió fokozni kívánja a szerzői jogok védelmét – elsősorban éppen azon kihívás miatt, melyet a számítógép-hálózatok és a multimédia jelentenek. Ezzel együtt azonban a Bangemann-jelentés megjegyzi, hogy a multimédia-ipar dinamikus fejlődése érdekében szükség van az engedélyeztetési eljárások rugalmasságának és hatékonyságának a növelésére is. Egy, az Európa Parlament számára két évvel később íródott szakértői jelentésben már megtalálható annak fölismerése is, hogy a szerzőséghez kapcsolódó hagyományos vagyoni és személyiséghez fűződő jogok átértelmeződtek, és a jogdíjfizetés csakis valamilyen újszerű mechanizmussal oldható meg (Soete *et al.*, 1996: X).

DROIT D'AUTEUR VAGY COPYRIGHT?

Vajon a nemzetközi egyezmények aláírása egyúttal az aláíró országok teljes nézetazonosságát is jelenti? Pusztán csak nyelvi furcsaság volna a szellemi alkotások jogi védelmének alapvetően eltérő megnevezése az európai nyelvekben: a francia, a német és a magyar jog

is a szerző jogáról beszél (*droit d'auteur, Urheberrecht*), viszont az angol a másolatkészítés jogáról (*copyright*). Egy, az amerikai kormánynak készült jelentésből idézzük a kétféle rendszer közötti különbségek összefoglalását:

Az Egyesült Államokban, valamint az angolszász jogi hagyományt követő más országokban érvényben lévő ún. „*copyright* rendszer” a hangsúlyt a szerző vagyoni jellegű jogainak a védelmére helyezi. E rendszer elméleti alapja szerint a vagyoni jogok megfelelő védelme ösztönzőleg hat a szerzőkre, műveik pedig a tudomány haladását, ezáltal pedig a közjót szolgálják.

A kontinentális jogi hagyományt követő országok (ezek közé tartozik Magyarország is) azonban a szerzői jogot alapvető emberi jognak tekintik, vagyis a személyiségi jog részének. Ebben a jogi hagyományban a szerző ún. „erkölcsi jogai” kulcsfontosságúak: a szerzőt megilleti a jog, hogy művén szerzőként feltüntessék, valamint joga van ahhoz, hogy tiltakozzék művének rá nézve előnytelen fölhasználása ellen. E kontinentális jogrendszerek számára az erkölcsi jog a szerző személyiségét testesíti meg, ezért ez át nem ruházható és nem lehet róla lemondani. Sok esetben a vagyoni jogok alárendelődhetnek az erkölcsi jogoknak. E jogrendszerekben csakis az eredeti művek jogosultak védelemre, vagyis azok, amikben megjelenik a szerző személyisége. Azok a produkciók, melyek nem elégitik ki az eredetiség követelményét, de bizonyos védelemre azért érdemesek, az ún. „szomszédos jogok” rendszerében kapnak védelmet (Lehman és Brown 1994: 7: b).

Némi egyszerűsítéssel tehát azt is mondhatnánk, hogy a „*copyright*” rendszerek az elkészült mű, a „szerzői jogi” rendszerek pedig a szerző szempontjából vizsgálják a kérdést. A „*copyright*” rendszerekben például a törvény azonos helyen foglalkozik a hangfelvétel előadójával és a zenemű szerzőjével, ezzel szemben a szerzői jogon alapuló rendszerekben az előadói jog a külön kezelt, ún. szomszédos jogok közé tartozik, bár a szerzői joggal azonos gazdasági előnyöket élvez. A „szomszédos jog” valójában gyűjtőfogalom, mely – több-kevesebb késéssel – igyekszik követni a szerzőség, illetve az alkotás újabb és újabb formáinak a megjelenését.

A törvények összehasonlításától függetlenül is megfigyelhető, hogy az angolszász világban a hangsúly a vagyoni jogokon, Európa kontinentális részén pedig az erkölcsi jogokon van: számunkra a szerző nevének feltüntetése nem lehet kérdéses, azonban vagyoni jogait – ha érdekeinket sérti – hajlamosak vagyunk megkérdőjelezni mint valamiféle igazságtalanságot. A multimédia európai térhódításának jogi kérdései tehát nemcsak azért bonyolultak, mert ez a technológia nagyságrendekkel növelte a különféle műfajú – és eddig különféleképpen sokszorosított – alkotások együttes sokszorosításának hatékonyságát, hanem azért is, mert mindez két kultúra találkozási pontján történt. Nemcsak egy új technológiával kellett megismerkedni, hanem az azt létrehozó kultúra miénktől eltérő szemléletével is: az egyedi mű létrehozója egy, az állam által védett gazdasági kiváltság birtokosa lesz.

SZEREP ÉS SZEREPOSZTÁS

A szerzői jogi törvények szerepe 1709 óta lényegében változatlan: egyfelől olyan, az emberi jogok részét képező (a feudális értelemben vett) „kiváltságokat” biztosítani az alkotónak, amelyek alkotásra ösztönözik, másfelől pedig biztosítani, hogy az alkotó e kiváltságokkal ne élhessen vissza, vagyis az arra érdemes műveket mindenki megismerhesse. A szerzői jog szerepe ugyan nem változott az idők során, történetének szereplői azonban annál inkább: a szerző valaha patrónusával tárgyalt, később nyomdászával, majd kiadójával – az Interneten publikálva ma pedig akár azt is megteheti, hogy se kockázatban, se nyereségben ne osztozzék senkivel. A szerző jogainak intézményes, közvetett védelmére valójában azóta van szükség, amióta nem áll az alkotó mögött patrónus, hűbérúr vagy mecé-

nás – bár azt nehéz megmondani, hogy ez mióta van így. A patrónusi rendszer soha nem szűnt meg teljesen, sőt világunkban egyre inkább virágzik – hiszen mi másnak nevezhetnénk a különféle pályázatokat? Fölmerül a kérdés, hogy a patrónus jelenléte nem érvényteleníti-e a szerző jogait, de legalábbis a vagyoni jogokat. A törvény csak közvetett választ ad a kérdésre: „ha a mű elkészítése a szerző munkaköri kötelezettsége, [...] a felhasználás joga az átadással száll át a munkáltatóra” [1969. évi III. tv., 14.§ (1)]. Vagyis a munkaviszonyban létrehozott mű szerzője elveszíti vagyoni jogait – de vajon nem hasonló helyzet-e ehhez a pályázaton nyert támogatás?

A kiadók a modern kori specializálódás szülöttei: Gutenberg után még sokáig a nyomdász maga irányította a könyvkiadás teljes folyamatát a szerzőkkel történő megállapodástól egészen a terjesztésig. A 19. században azonban már maga a könyvelőállítás is többlépcsős, specializált folyamat lett, és így szükségszerűen kialakult a szerző, nyomda és könyvpiac között kapcsolatot tartó kiadói szerep. De szükségszerű-e a kiadó léte az elektronikus kiadás korában is? A CD-ROM kiadvány esetében még igen, de a hálózati publikáció már könnyen leegyszerűsíthető Gutenberg rendszerére: sokszorosításra, könyvkötésre és terjesztésre nincs szükség, a szerző – miként Sylvester János volt – ismét lehet tipográfus is egyszemélyben.

MULTIMÉDIA: ELEKTRONIKUS KÖNYV VAGY INTERAKTÍV TÉVÉMŰSOR?

A látszólag akadémikus kérdésre adott válasz sok mindent eldönthet. Nemcsak azért, mert egészen másféle szervezési és gyártási folyamatot feltételez a könyvkiadás és a tévéprodukciónak, hanem azért is, mert meglehetősen különböző a két médium jogi helyzete.

Az első CD-ROM-ok még valóban elektronikus könyvek voltak, vagyis többnyire egyszemélyes adatok, szövegek hatalmas tárházai. Napjaink multimédia-produkciói azonban közel azonos arányban egyesítenek szöveget, mozgó- és állóképet, valamint hangot, vagyis együtt és egyszerre használnak különféleképpen védett, illetve jogi szempontból különféleképpen képviselt műfajokat, alkotásokat. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a multimédia-produkciók a hagyományos műfajú műveket gyakran a megszokottól eltérően használják. Például kép vagy animáció kíséretként megszólalhat egy zenemű újra meg újra, vagyis „végtelenítve” is, és így nehezen értelmezhető az elhangzásonként számolt jogdíj. A jelenség természetesen nem csak a multimédia-produkciókra jellemző: az új médiumokban rendszerint a korábbtól eltérő módon lehet a hagyományos műfajú műveket fölhasználni, és ezzel együtt járnak az újszerű jogi kérdések is. Az *internetes* oldalak esetében például a távoli számítógépek közötti *hipertext*-kapcsolatok lehetősége az „idézés” és a „másolat” hagyományos jogi értelmezését kérdőjelezi meg.

Még ennél is nehezebben megoldható – és az egyre nagyobb teljesítményű hordozóeszközök miatt egyre inkább aktuális – probléma az, hogy a kiadónak kötelessége (volna) minden egyes fölhasznált mű szerzői jogi kérdéseit rendezni, függetlenül a művek számától és műfajától. Egy összetettebb produkció esetében azonban ez legalább akkora feladat lehet, mint magának a produkciónak az elkészítése. Ha magát a szerzői jog intézményét nem kérdőjelezzük meg, az egyetlen működőképesnek tűnő megoldás a szerzői jogok kollektív adminisztrációja, vagyis a különféle műfajú alkotások jogainak együttes kezelése – függetlenül a kialakult eltérő hagyományoktól.

Mivel az angol–amerikai szerzői jog nem különbözteti meg a tényleges szerzői jogokat és a szomszédos jogokat, ezekben az országokban már több konkrét javaslat is született ilyen díjfizetési rendszerek, vagyis az ún. „copyright clearinghouse”-ok kialakítására. Íme néhány a Fred Greguras által javasolt – számítógépes hálózaton alapuló – rendszer alapelvei közül (Greguras 1995):

– A jogtulajdonosok kizárólag önként vehetnek részt a rendszerben, a részvételre kötelezés semmilyen formában nem jöhet szóba.

– A díjfizetés kezdetben csak a szerzői jogok egy részének esetében volna lehetséges, kizárná például a zeneműveket és a mozgófilmet.

– Első lépésben egy információs adatbázist kellene fölállítani, egyelőre a díjfizetéssel kapcsolatos adminisztráció nélkül. A különböző műfajú művekre vonatkozó információkat külön-külön szerveken lehetne tárolni.

– A jogtulajdonosok kizárólagos engedélyeket nem adnak, a díj mértéke függ a felhasználási területtől és időtartamtól, valamint más egyéb tényezőktől.

– A díj mértékét a jogtulajdonos állapítja meg, és egyúttal a felhasználó érdekében nyilatkozik arról, hogy valóban rendelkezik a szerzői jogokkal.

Greguras szerint a műfajok sokfélesége, valamint a jelenlegi jogvédő szervezetek várható ellenállása miatt a rendszert csak fokozatosan, műfajonként külön-külön lehetne bevezetni. A jogvédő irodák továbbra is megőrizhetnék az ellenőrzést az általuk összeállított adatbázisok fölött, de az önálló adatbázisok között hálózati kapcsolatot kell teremteni, és mindnek elérhetőnek kell lennie egyetlen „központi” internetes oldalról. Greguras természetesen tartja, hogy a művek felhasználásának jellege változik, fejlődik, ezért megkülönböztet „rutinszerű” és attól eltérő, egyedileg vizsgálándó felhasználásokat: ez utóbbi, egyedi szerződések során válnak egyre pontosabban meghatározhatóvá azok a korábban említettekhez hasonló, újszerű jogi helyzetek, melyek az új médiumban alakulnak ki.

Végül, a Greguras által javasolt engedélyezési rendszertől függetlenül is fölmerül a kérdés, hogy ha technikai szempontból a tévéprodukciónak hasonlítjuk a multimédia-terméket, miért nem élvezhet azzal azonos jogokat is? A hatályos magyar törvény e médium kiváltságainak biztosításában egészen odáig megy, hogy kimondja: „a televízió képzőművészeti, építészeti vagy iparművészeti alkotást, úgyszintén fényképet alkalomszerűen vagy díszletként szabadon felhasználhat. Ilyen felhasználás esetében a szerző nevének feltüntetése sem kötelező” [1969. évi III. tv., 25.§ (3)]. Vajon a multimédia-ipar eséllyel lobbyozhatna a „szabad felhasználásra” jogosult médiumok felsorolásának kibővítéséért? Egyes vélemények szerint a jelenlegi helyzet mindenképpen meg fog változni, de a változás éppen a szabad felhasználásra jogosultak körének szűkítése lesz.

ROBIN HOOD HARCA A SZERZŐI JOGOK ELLEN

A szerzői jog az alkotás szabadságának intézményesült védelme, legalábbis elméletileg. A gyakorlatban azonban sokkal inkább az intézményesültség érvényesül, mint a védelem – így nem csoda, ha az ellene való tiltakozás az anarchizmus eszközeivel él. Anarchizmus és hálózati kommunikáció egymástól nem idegen fogalmak – bár ahogy Greguras javaslata mutatja, talán épp a hálózat közvetlensége kínál majd megoldást a nehézkesség és személytelené vált bürokrácia leváltására. Az alább rövidített formában idézett manifesztum 1996. április 1-én névtelenül jelent meg a misc.legal.computing hálózati *newsgroup*ban:

RHONDA Is Here!
InformationWants2BFree!
BooksWant2BLiberated!
Destroy Copyright!
CyberSpace Rulez!

+++++-----

RHONDA announces its existence in CyberSpace promising to rob books from the rich and give them to the poor.

RHONDA stands for Robin Hood - Online Network Distribution Anarchy. Like Robin Hood in Sherwood Forest RHONDA robs from the rich and gives to the poor. Specifically RHONDA intends to provide the poor with electronic books including classic literature and textbooks and revolutionary manuscripts and all manner of text that will help educate the poor and lift us from our poverty. We will make these works available via the Internet the same way that the "Grand Secret" book was recently liberated from the noose of censorship. And we will use hand to hand distribution with floppy disks to put electronic books on every hard drive. Our goal is to make as much text available to as many people as we can as quickly as we are able to do so.

We refuse to recognize any copyright claimed on any text. "Property-IsTheft!" We claim the right of eminent domain on text on behalf of society. Books come from the minds and mouths of the People so books rightfully belong to the People. We intend to rescue books and the ideas they contain from those capitalists who have seized control of them in the name of profit and we will return them to their rightful owners. [...]*

FELHASZNÁLT (ÉRTSD: ELLOPOTT) IRODALOM

Bangemann, Martin *et al.* (1994): Europe and the global information society: Recommendations to the European Council. Brussels.

Fülöp Géza (1994): A könyv- és könyvtári kultúra a kapitalizmus időszakában. Budapest: Tankönyvkiadó.

Greguras, Fred (1995): Copyright Clearances and Moral Rights. Palo Alto: Fenwick and West.

Jens, Edward (1912): A Short History of English Law. London: Methuen.

Lehman, Bruce A. és Ronald H. Brown (1994): A Preliminary Draft of the Report of the Working Group on Intellectual Property Rights. Washington: Information Infrastructure Task Force. URL: [gopher://iitf.doc.gov/](http://iitf.doc.gov/)

Soete, Luc *et al.* (1996): Building the European Information Society for Us All: First Reflections of the High

Level Group of Experts. Brussels: European Commission. URL: <http://www.ispo.cec.be/hleg/hleg.html>

Varga Sándor (1980): A Magyar Könyvkereskedők Egyletének alapítása. Budapest.

* „A RHONDA-kezdeményezés bejelenti, hogy megjelent a kibertérben, azzal a szándékkal, hogy a könyveket elrabolja a gazdagoktól, és a szegényeknek adja.

A RHONDA rövidítés jelentése: »Robin Hood Online Network Distribution Anarchy«. Éppen úgy, ahogy Robin Hood a sherwoodi erdőben tette, a RHONDA is a gazdagoktól rabol, és a szegényeknek ad. A RHONDA-kezdeményezés célja az, hogy ellássa a szegényeket elektronikus könyvekkel: klasszikus szépirodalommal, tankönyvvel, történelmi kéziratokkal és minden más olyan szöveggel, amely elősegítheti a szegények oktatását és a szegénységből való kiemelésüket. Ezeket a könyveket az Interneten tesszük hozzáférhetővé, és nem a könyvesbolti terjesztést választjuk, hogy a floppyn tárolt elektronikus könyvek mindenkihez eljuthassanak. Az a célunk, hogy minél több könyvet juttassunk el minél több olvasóhoz a lehető leggyorsabban.

Semmiféle szövegre nem ismerjük el a szerzői jog érvényességét. Állítjuk, hogy »a tulajdon lopás«. A szöveg tulajdonjoga a társadalomé. A könyvek a társadalmi lélek szülöttei, ezért a társadalomnak joga van hozzájuk. Szándékunk az, hogy kimentjük a könyveket és a bennük lévő gondolatokat azoknak a kapitalistáknak a karmai közül, akik csak azért szereztek meg az uralmat fölöttük, hogy profithoz jussanak általuk.»